

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

10.05.2024 nr 19-6/24-00061-013

ETTEKIRJUTUS

Ettekirjutuse adressaat:

Juriidilise isiku nimi: Philip Morris Eesti Osaühing

Seadusjärgne esindaja: Liudas Zakarevičius (38401130106), Mindaugas Dacys (sünniaeg 16.02.1971), Grzegorz Ryszard Komenda (74030401270)

Registrikood: 10030798

Asukoht: Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, F. R. Kreutzwaldi tn 24 // Tartu mnt 43, 10147

Kontaktandmed: Neringa.Grazinyte@pmi.com

Ettekirjutuse koostaja: Ettevõtluse osakonna jurist Liisa Kolosov

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht: 10.05.2024 Endla 10a, 10122 Tallinn

1. ÕIGUSRIKKUMINE

Õigusrikkumine seisneb asjaolus, et Philip Morris Eesti tegeleb IQOS ILUMA tubakakuumusseadmete müügiedendusega, mis on tubakaseaduse (edaspidi TubS) § 26 lg 1 alusel keelatud, pakkudes alljärgnevat võimalusi:

- I. 30 päevast raha tagasi garantiid IQOS ILUMA tubakakuumusseadmetele (edaspidi RAHA TAGASI GARANTII);
- II. 1.80 euro suuruse laenutustasuga IQOS ILUMA tubakakuumusseadmete laenusprogrammi (edaspidi LAENUTUSPROGRAMM);
- III. vana IQOS tubakakuumusseadme tagastamisel hinnaalandust uue IQOS ILUMA tubakakuumusseadme ostmiseks (edaspidi TOOTEVAHETUSPROGRAMM).

2. RESOLUTSIOON

Ettekirjutusega kohustab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Philip Morris Eesti Osaühingut:

- 2.1.lõpetama ettekirjutuse punkti 1 alapunktis I toodud RAHA TAGASI GARANTII pakkumise;
- 2.2.lõpetama ettekirjutuse punkti 1 alapunktis II toodud LAENUTUSPROGRAMMI pakkumise;

2.3.lõpetama ettekirjutuse punkti 1 alapunktis III toodud TOOTEVAHETUSPROGRAMMI pakkumise.

3. ETTEKIRJUTUSE TÄITMISE TÄHTAEG

Ettekirjutus on täitmiseks kohustuslik hiljemalt 24.05.2024 ning ettekirjutuse täitmisest tuleb teavitada kirjalikult e-posti aadressile liisa.kolosov@ttja.ee hiljemalt 24.05.2024.

4. MENETLUSKÄIK

- 4.1. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi ka TTJA) algatas 05.01.2024 Philip Morris Eesti Osahingu (edaspidi ka PME) suhtes järelevalvemenetluse nr 19-6/24-00061, kuna TTJA-le sai teatavaks, et PME tegeleb IQOS ILUMA tubakakuumutusseadmete müügiedendusega, pakkudes tarbijatele ettekirjutuse punkti 1 alapunktides I-III kirjeldatud RAHA TAGASI GARANTIID, LAENUTUSPROGRAMMI ja TOOTEVAHETUSPROGRAMMI.
- 4.2. 05.01.2024 menetlusdokumendiga nr 19-6/24-00061-001 juhtis TTJA PME tähelepanu korrarikumisele ning andis võimaluse arvamuse ja vastuväidete esitamiseks.
- 4.3. PME esitas selgitused järelevalvemenetluse alustamise ajendiks olnud õigusrikkumise kohta 17.01.2024. Oma vastuses väljendas PME kokkuvõtvalt seisukohta, et RAHA TAGASI GARANTII, LAENUTUSPROGRAMMI ja TOOTEVAHETUSPROGRAMMI pakkumine ei ole vastuolus TubS-ist tuleneva müügiedenduse keeluga. PME märkis, et „hüved“, mida TTJA väitel IQOSi tarbijatele antakse, on seotud seadme olemusega, milleks on elektrooniline seade, mis ei sisalda nikotiini ega tubakat ja mida müüakse eraldi mistahes tubakatoodetest. PME hinnangul koheldakse tubaka/tubakatoodete tarbimiseks kasutatavate elektroonikaseadmete jaemüüjaid võrreldes elektroonikakaupade jaemüüjatega diskrimineerivalt. RAHA TAGASI GARANTII puhul tõi PME kokkuvõtvalt välja, et tegemist ei saa olla tasuta prooviperioodiga, sest isegi kui seade tagastatakse, siis tarbija pidi tubakapulkade eest ikkagi tasuma. LAENUTUSPROGRAMMI kohta selgitas PME, et järgitakse täpselt TubS-i piiranguid mitte stimuleerida või edendada tubakatoodete või -seadmete müüki. Tarbijatele ei anta tasuta ära seadmeid ega tubakatooteid, ei komplekteerita neid tasuta ega seota allahinnatud kaupade või teenustega. TOOTEVAHETUSPROGRAMMIGA seondult selgitas PME, et tegemist ei ole tasuta programmiga kuna on võimalik saada uus IQOS ILUMA sari tootevahetuse programmi hinnaga. Juhul, kui tarbija jaoks oleks programm tasuta, siis oleks tarbijale saadav rahaline kasu suurem. Ühtlasi viitas PME, et programmiga vähendatakse ka keskkonnavalast jalajälge ja motiveeritakse tarbijaid tagastama elektroonikaseadmeid. PME tõi programmide kohta ka võrdlevaid näiteid teistest kauplejatest (Euronics, IKEA, Ivo Nikkolo, Telia), kellest küll ükski ei tegele tubakatoodete ega tubakatoote seonduvate toodete müügiga.
- 4.4. 30.01.2024 toimus PME taotlusel TTJA ja PME vaheline kohtumine, mille raames selgitas PME täiendavalt vaidlusaluste programmide sisu. Selgitused põhinesid samadel argumentidel, mis esitati 17.01.2024 vastuses ning TTJA omakorda põhjendas, milles seisneb nende vastuolu TubS-is sätestatud müügiedenduse keeluga.
- 4.5. 14.02.2024 esitas PME täiendava vastuse ning ettepanekud RAHA TAGASI GARANTII, LAENUTUSPROGRAMMI ja TOOTEVAHETUSPROGRAMMI pakkumisega kaasneva kommunikatsiooni korrigeerimiseks, et seeläbi kõnealused programmid TubS-iga kooskõlla viia. RAHA TAGASI GARANTII puhul rõhutati taaskord, et tarbijale ei anta midagi tasuta ja tarbija ei saa IQOS seadme ostmisest või kasutamisest mingit kasu. LAENUTUSPROGRAMMIGA seondult selgitati, et

tarbijale ei anta selle raames mingeid eeliseid võrreldes seadme ostmisega, kuna tarbija peab maksma rendihinda (rendihind on ostuhinnaga võrreldes rahaliselt vähem kasumlik), seade on kasutatud ning toode tuleb rendiperioodi lõppedes tagastada. VAHETUSPROGRAMMIGA võimaldab PME enda sõnul koguda vanu elektroonikaseadmeid ümbertöötlemiseks, julgustada tarbijaid tegutsema keskkonnasõbralikult ja tagada, et vana IQOS-seade ei läheks uue seadme ostnud tarbija poolt kolmandatele isikutele üle, vähendades riski, et seade satub isikule, kes midu seadet ei ostaks või kes selleks vanuse tõttu ei kvalifitseeru.

- 4.6. TTJA jäi 05.04.2024 vastuses varasemalt väljendatud seisukohale, et PME pakutavad RAHA TAGASI GARANTII, LAENUTUSPROGRAMM ja TOOTEVAHETUSPROGRAMM rikuvad tubakatoodele ja tubakatootega seonduvatele toodetele kehtivat müügiedenduse keeldu ning kommunikatsiooni korrigeerimine ei muuda programmide sisu õiguspäraseks, kuivõrd programmiga seotud faktilised asjaolud ei muutu.
- 4.7. 17.04.2024 vastuses andis PME teada, et jääb kõigi enda senises menetluses esitatud seisukohtade juurde ja leiab, et pakutavad programmid ei riku müügiedenduse keeldu.
- 4.8. 10.05.2024 teostas TTJA PME veebilehel <https://ee.iqos.com> paikvaatluse (menetlustoimingu protokoll nr 19-6/24-00061-012 edastati PME-le koos ettekirjutusega), millega TTJA tuvastas, et PME pakub veebilehel <https://ee.iqos.com> jätkuvalt tarbijatele IQOS ILUMA tubakakuumuseseadmega seonduvalt RAHA TAGASI GARANTIID, LAENUTUSPROGRAMMI ja TOOTEVAHETUSPROGRAMMI.

5. TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE JÄRELEVALVE AMETI PÕHJENDUSED

- 5.1. TTJA kui korrakaitseorgan teostab riiklikku järelevalvet muu hulgas tubakatoote ja tubakatootega seonduva toote kohta kehtestatud müügiedenduse keelu järgimise üle (TubS § 32 p 2).
- 5.2. Korrakaitseaduse (edaspidi KorS) § 28 lg 1 alusel on TTJA-l korrarikkumise korral õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega korrarikkumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda sama paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul.
- 5.3. Uudne tubakatoode on tubakatoode, mis ei ole sigaret, isekeeratav suitsetamistubakas, piibutubakas, vesipiibutubakas, sigar, sigarillo, närimistubakas, nuusktubakas ega suukaudseks kasutamiseks mõeldud tubakas ning mis on viidud turule pärast 2014. aasta 19. maid (TubS § 3 lg 5).
- 5.4. Tubakatootega seonduvad tooted on otseselt tubakatoote tarvitamiseks mõeldud tooted (TubS § 3¹ lg 1 p 2).
- 5.5. PME pakutav tubakakuumuseseade IQOS on tubakatootega seonduv toode, sest seda kasutatakse uudsete suitsuvabade tubakatoode (tubakapulgad) kuumutamiseks. Seega on IQOS tubakakuumuseseade otseselt tubakatoote tarvitamiseks mõeldud toode ehk tubakatootega seonduv toode. PME on oma 17.01.2024 vastuses jõudnud samale seisukohale - IQOS seadme puhul on tegemist tubakatootega seonduva tootega, mida kasutatakse uudsete tubakatoode (kuumutatavate tubakapulgade) tarbimiseks.
- 5.6. Tubakatoote või tubakatootega seonduva toote müügi suurendamiseks on keelatud tubakatoote või tubakatootega seonduva toote müügiks pakkumisel, müügil või muu tegevuse tulemusena kauba või teenuse tasuta või tavapärasest jaemüügihinnast madalama hinnaga saamise võimaldamine, samuti võidu, auhinna või muu hüvena (TubS § 26 lg 1 p 2).
- 5.7. Tubakatoote või tubakatootega seonduva toote müügi suurendamiseks on keelatud otseselt või kaudselt tubakatoote või tubakatootega seonduva tootega seostatava muu

- tegevuse käigus tarbijale pakutava võidu, auhinna või muu hüve võimaldamine (TubS § 26 lg 1 p 4).
- 5.8. TTJA märgib siinkohal, et kuigi ettekirjutuse sisuks on IQOS ILUMA kui tubakatoote seonduva toote müügi edendamine, kaasneb PME tegevusega vältimatult ka PME pakutavate TERA tubakapulgade kui uudsete tubakatoote müügi edendamine, kuivõrd IQOS ILUMA kasutamine ilma TERA tubakapulkadeta on võimatu¹. PME tubakakuumusseadet sihtotstarbeliselt kasutades tarvitab inimene tegelikkuses siiski tubakatoodet, IQOS ILUMA seade on üksnes vahend tubakapulga kuumutamiseks.
- 5.9. Eesti keele seletava sõnaraamatu² järgi on hüve „see, mis on vajalik ja kasulik“ ja ka „heaolu; kasu“. TubS § 26 lg 1 p 4 keelab „muu hüve“ võimaldamise, seega müügi edendamise eesmärgil on keelatud nii materiaalsete kui ka immateriaalsete hüvede pakkumine.
- 5.10. TubSi 2016. a muutmise eelnõu seletuskirjas³ on müügi edendust nimetatud isikustamata reklaamiks, *mis on loodud müügi vahetuks mõjutamiseks. Müügi edendamise eesmärgiks on mõjutada klienti selliselt, et pakutav toode muutuks kliendile atraktiivsemaks, näiks kasulik- vajalik, soodne jne ning et kliendil tekiks soov seda toodet osta ja tarbida. Tüüpilisemad müügi edendamise viisid on näiteks allahindlus, võit, loos, auhind, sooduskupong, kaks-ühe-hinna eest jne pakkumine.*
- 5.11. Niisamuti on selgitatud tubakaseaduse 350 SE II lugemise muudatusettepanekutes⁴ müügi edendusega seonduvalt, et *tubakaseadus ei saa anda ammendavat kogu kaubandustegevuse kohta käivat müügi edendamise leaaldefiniitsiooni. Samas Eestis kehtivad õigusaktid ei sisalda müügi edendamise üldist definiitsiooni. Seetõttu on eelnõus sisalduva kõnealuse regulatsiooni kujundamisel taotletud tubakatoote müügi edendamise leaaldefiniitsiooni laiemat koostööd müügi edendamise võimaliku üldisema leaaldefiniitsiooniga.*
- 5.12. Müügi edendamise keelu kehtestamine rajaneb Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsioonil⁵, mille Eesti ratifitseeris 04.05.2005. Nimetatud konventsiooni kohaselt on tubakatoote reklaam- ja müügi edendamine igasugune äriteade, -soovitus või -tegevus, mille eesmärk, tulemus või võimalik tulemus on tubakatoote müügi või tarbimise otsene või kaudne edendamine (Art 1(c)).
- 5.13. Viidatud konventsiooniga liitumisel võtsid konventsiooniosalised endale kohustuse kehtestada oma põhiseaduse või põhiseaduslike printsiipide kohaselt tubakatoote reklaami, müügi edendamise ja sponsori laiaulatusliku keelu või kehtestama nendele tegevustele piirangud (Art 13 (2) ja (3)). Konventsiooniosalised kohustusid tegutsema oma põhiseaduse või põhiseaduslike printsiipide kohaselt vähemalt viisil, mis muuhulgas piirab nende otsuste või kaudsete stiimulite kasutamist, mis julgustavad inimesi tubakatooteid ostma (Art 13 (4)).
- 5.14. Artikli 13 rakendusjuhiste⁶ kohaselt peab siseriiklikus seadusandluses vältima keelatud tegevuste nimekirja, mida saab või võib tõlgendada lõplikuna. Viidatud juhistes tuuakse välja, et kuigi näited keelatud tegevustest on sageli kasulikud, peab sel juhul siiski selge olema, et tegu ei ole ammendava loeteluga keelatud tegevustest. Soovitus on keelustada,

¹ Terea tubakapulgad KKK. Kättesaadav veebis: <https://ee.iqos.com/et/ikk/iqos-iluma/iqos-iluma-terea> (09.05.2024).

² EKSS. Kättesaadav veebis: <https://www.eki.ee/dict/ekss/index.cgi?Q=h%C3%BCve&F=M> (06.05.2024).

³ Tubakaseaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri, lk 11. Kättesaadav veebis: <https://eelvoud.valitsus.ee/main#au2frv6J> (06.05.2024).

⁴ Tubakaseadus 350 SE, ME loetelu 2, lk 9. Kättesaadav veebis: <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelvoud/eelvou/857fc86b-4ebe-3a82-a2b5-b16e5091f252/Tubakaseadus> (08.05.2024).

⁵ Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsioon. Kättesaadav veebis: <https://www.riigiteataja.ee/akt/903138> (02.05.2024).

⁶ Guidelines for implementation of Article 13, lk 5-6. Kättesaadav veebis: <https://fctc.who.int/publications/m/item/tobacco-advertising-promotion-and-sponsorship> (09.05.2024).

eranditeta, igasugune tubakatoodete müügiedendus, nii otsene kui kaudne, ning ka kõik tegevused, millel võib tõenäoliselt olla müüki edendav efekt. Seega tuleb müügiedenduse keeldu tõlgendada võimalikult laialt.

5.15. PME pakub IQOS ILUMA tubakakuumutusseadme müügi suurendamise eesmärgil (misläbi rikutakse müügiedenduse keeldu) tarbijatele järgnevat võimalusi.

5.16. RAHA TAGASI GARANTII

Pilt 1

5.16.1 Pilt 1 on kuvatõmmis⁷ PME veebilehelt, millel kirjeldatakse RAHA TAGASI GARANTII tingimusi. Kokkuvõtvalt – kui tarbija ostab uue IQOS ILUMA tubakakuumutusseadme ning ei ole sellega mis iganes põhjusel rahul, on tarbijal õigus tagastada seade 30 päeva jooksul ning saada kogu ostusumma tagasi. Sisuliselt pakutakse tarbijatele võimalust proovida PME tubakakuumutusseadme uut mudelit ja saada 30 päeva jooksul raha tagasi. Selliselt seab PME tarbija seaduses sätestatust soodsamasse olukorda. VÕS § 218 alusel vastutab müüja üksnes asja lepingutingimustele mittevastavuse korral ja tarbija saab lepingust taganeda alles VÕS §-s 223 sätestatud eelduste täitmise järgselt. Seevastu puuduseta toote puhul kauplejal seadusest tulenevalt vastutust tarbija ees täiendavalt ei ole, sh ei kehti tubakatoodetega seonduvate toodete müügile kaugmüügi 14 päevane tagastusõigus, kuivõrd nende toodete kaugmüük on TubS § 22 lg 2 p-i 7 kohaselt keelatud. Seega RAHA TAGASI GARANTII pakkumisega võimaldab PME hüve saamist ja loob stiimuli toodete soetamiseks.

5.16.2 Täiendavalt märgib TTJA, et 6 kuud enne praeguse järelevamenetluse nr 19-6/24-00061 alustamist tegi TTJA PME-le ettekirjutuse (10.07.2023 nr 19-6/23-07910-009) müügiedenduse keelu rikkumise eest järelevamenetluses nr 19-6/23-07910, mille PME ka vabatahtlikult täitis. PME lõpetas tubakatoodete ning tubakatootega seonduvate toodete müügiedenduse, mis seisnes IQOS tubakakuumutusseadme prooviperioodi pakkumises. Seega on TTJA ka varasema menetluse käigus PME-le selgitanud müügiedenduse keelu mõistet ja olemust ning PME on TTJA-le 04.08.2023 õigusrikkumise lõpetamist kirjalikult kinnitanud.

5.16.3 Eelmise järelevamenetluse objektiks oli IQOS tubakakuumutusseadme praeguseks vana mudel. Vähem kui 6 kuud pärast ettekirjutusega lõppenud järelevamenetlust nr 19-6/23-07910 sai TTJA-le teatavaks, et PME pakub IQOS tubakakuumutusseadme uue mudeli (IQOS ILUMA) müügi edendamiseks sisuliselt sama proovimise võimalust, mille

⁷ Kätesaadav: [Raha-tagasi garantii | IQOS Eesti](#) (02.05.2024).

PME lubas ettekirjutuse nr 19-6/23-07910-009 täitmisega lõpetada. Kui varasema IQOS mudeliga kandis pakutav programm nimetust „prooviperiood“, siis IQOS ILUMA puhul kasutab PME väljendit „RAHA TAGASI GARANTII“, kuid sisuliselt oli ja on mõlema variandi puhul tarbijal võimalus PME toodet proovida ja sõltumata põhjustest see 30 päeva jooksul tagastada ning raha tagasi saada.

- 5.16.4 PME on menetluse vältel korduvalt rõhutanud, et RAHA TAGASI GARANTII pakkumisel on eesmärgiks hoida keskkonda ja koguda tubakatootega seonduvad tooted, mis muu hulgas on ka elektroonikaseadmed, ümbertöötlemiseks (nn jätkusuutlik tarbimisviis), samuti on viidatud tarbijaõiguste tagamise ja kaitsmise vajadusele.
- 5.16.5 TTJA märgib, et PME tootevalikus on mitmeid teisi tubakakuumutusseadmeid, kuid PME veebilehel toodud info kohaselt kehtib RAHA TAGASI GARANTII üksnes uuele IQOS ILUMA mudelile ja üksnes ühe korra:

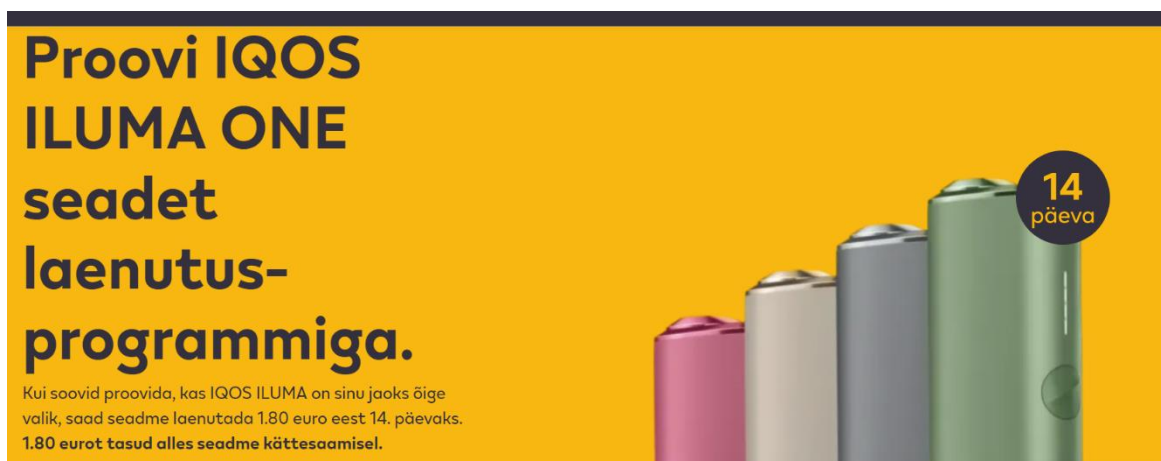
Mitu korda ma 30-päevane raha tagasi garantiid kasutada saan? ^

Raha tagasi garantiid saab kasutada ainult üks kord. Kui tagastate seadme ja ostate teise, ei kehti sellele enam 30 päeva raha tagasi garantiit.

Pilt 2

- 5.16.6 Kuigi PME tegevus ei oleks TubS § 26 lg-s 1 sätestatuga kooskõlas ka siis, kui PME pakuks RAHA TAGASI GARANTIID kõikidele oma toodetele, lükkab üksnes uue IQOS ILUMA seadme ostmisel kehtiv pakkumine ümber PME vastuväited keskkonna hoidmisest või tarbijaõigustest ning kinnitab pigem seisukohta, et RAHA TAGASI GARANTII peamiseks eesmärgiks on siiski uue IQOS ILUMA tubakakuumutusseadme avalikkusele suunatud müügiesenduse.
- 5.16.7 PME keskkonnahoiu argumentidega seoses märgib TTJA, et tubakakuumutusseade kui elektroonikaseade on jäätmeseaduse (edaspidi JäätS) § 25 lg 2 kohaselt probleemtoode. Probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded on kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrusega (JäätS § 26 lg 3). Muuhulgas on Vabariigi Valitsuse määruse nr 65 „Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad¹⁴“ § 5 lg 1 kohaselt turustajal kohustus oma müügikoha kaudu elektri- ja elektroonikaseadme kasutajalt tasuta arvulise vastavuse alusel tagasi võtma turustatava seadmega sama liiki ja sama otstarvet täitvast seadmest tekkinud elektroonikaromu. JäätS § 26⁸ lg-st 1 tuleneb ka teabekampaania tegemise kohustus, mis on kehtestatud keskkonnaministri määrusega nr 57 „Probleemtoote kasutajale kättesaadavaks tehtava teabe loetelu ning teabe esitamise viisid ja kord“. Seega keskkonnahoid on piisavalt tagatud kui PME täidab kehtivaid nõudeid probleemtoodete jäätmekäitlusele ja sellega seonduvale kohustuslikule kommunikatsioonile.
- 5.16.8 Täiendavalt mainib TTJA, et kõikide PME tootevalikusse kuuluvatele seadmetele kohaldub seadusest tulenev üldine pretensioonide esitamise õigus, kuivõrd tarbijale müügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmnevad kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest (VÕS § 218 lg 2). Seeläbi on ka tarbija õigused antud olukorras juba tagatud.
- 5.16.9 **TTJA leiab, et RAHA TAGASI GARANTII on hüve, mida PME pakub IQOS ILUMA tubakakuumutusseadme müügi suurendamiseks, seega on nimetatud programm vastuolus TubS § 26 lg 1 p-s 4 sätestatud müügiesenduse keeluga.**

5.17 LAENUTUSPROGRAMM

Pilt 3

- 5.17.1 Pilt 3 on kuvatõmmis PME veebilehelt⁸, millel kirjeldatakse LAENUTUSPROGRAMMI sisu – PME pakub tarbijatele võimalust laenutada IQOS ILUMA tubakakuumutusseade 1.80 euro eest 14-ks päevaks.
- 5.17.2 Kordamata ettekirjutuse punktis 5.16 tehtud viiteid järelevalvemenetlusele nr 19-6/23-07910, ei ole TTJA hinnangul müügiendenduse keeldu silmas pidades vahet, kas PME pakutav tubakakuumutusseadme prooviperiood on tasuta või pakutakse seda sümboolse (1.80 eurot) tasu eest ning nimetatakse laenutusprogrammiks. Nagu pildilt 3 nähtub, siis sarnaselt RAHA TAGASI GARANTIILE kehtib LAENUTUSPROGRAMM üksnes uuele IQOS ILUMA tubakakuumutusseadmele ning seda pakutakse eesmärgiga võimaldada tarbijatel proovida, kas IQOS ILUMA on sinu jaoks õige valik. Siinkohal toob TTJA võrdluseks IQOS tubakakuumutusseadme ostuhinna – 39 eurot (lähtudes PME 17.01.2024 vastuses (lk 8) toodust). See tähendab, et kui PME ei pakuks tarbijatele LAENUTUSPROGRAMMI, peaks tarbija IQOS tubakakuumutusseadme uue mudeli proovimiseks ostma seadme enam kui 20 korda kallimalt kui LAENUTUSPROGRAMMI võimalusi kasutades.
- 5.17.3 **TTJA leiab, et PME võimaldab tarbijatel IQOS ILUMA tubakakuumutusseadme müügi edendamise eesmärgil laenutada IQOS ILUMA tubakakuumutusseadet selle tavapärasest jaemüügihinnast oluliselt madalama hinnaga ning pakub seeläbi tarbijatele LAENUTUSPROGRAMMI näol hüve. Seetõttu on LAENUTUSPROGRAMM Tubs § 26 lg 1 p-des 2 ja 4 sätestatud müügiendenduse keeluga vastuolus.**

5.18 TOOTEVAHETUSPROGRAMM

⁸ Kättesaadav veebis: <https://ee.iqos.com/et/laenutamine> (03.05.2024).

Osta IQOS ILUMA sarja toode

tootevahetuse programmi hinnaga.

Võimalus proovida uusimat IQOS tehnoloogiat.
Vaheta oma vana seade mis tahes uue IQOS
ILUMA seadme vastu.

Rohkem teavet

Model	Price
IQOS ILUMA PRIME	89 Eur
IQOS ILUMA	49 Eur
IQOS ILUMA ONE	29 Eur

Räägi meiega!

Pilt 4

- 5.18.1 Pilt 4 on kuvatõmmis PME veebilehelt⁹, millelt nähtub VAHETUSPROGRAMMI sisu – vana tubakakuumutusseadme tagastamisel pakub PME võimalust osta uus IQOS ILUMA tubakakuumutusseade soodsama hinnaga. Samal lehel on täpsustatud, et tagastada saab üksnes ühe kuumutuslabaga IQOS seadmeid.
- 5.18.2 Nagu ettekirjutuse punkti 5.16.7 toodud, siis IQOS tubakakuumutusseade loetakse sarnaselt muudele elektroonikaseadmetele probleemtooteks ning seetõttu on PME-l seadusest tulenev kohustus anda kasutajale teavet tekkinud jäätmete tagastamiskohtadest ning korraldada teabekampaaniaid kasutajate keskkonnateadlikkuse tõstmiseks (jäätmeseaduse § 25 lg 2 ja § 26⁸ lg 1 jj). Küll aga, erinevalt teistest elektroonikatoodetest, tuleb tubakatoote ja tubakatootega seonduvate toodete puhul arvestada ka TubS-ist tulenevat müügiendenduse keeldu. Viimati nimetatut arvesse võttes ei ole lubatud pakkuda tarbijatele vana seadme tagastamisel mingit hüve, kui sellise hüve võimaldamine on seotud kauplega enda toodete müügi suurendamisega.
- 5.18.3 Üleskutse tagastada vana tubakakuumutusseade PME müügipunktidest ning, uuele tootele soodustust pakkumata ja/või muu hüve pakkumiseta vahetada see uue mudeli vastu, oleks TTJA hinnangul lubatav, kuid arvestada tuleks ka reklaamiseaduse §-st 17 tulenevaid tubakareklaami keelu nõudeid. Vana seadme tagastamisel uue PME tubakakuumutusseadme ostmiseks pakutav soodushind on aga siiski hüve, mis teenib müügiendenduse eesmärki. Fakt, et TOOTEVAHETUSPROGRAMMI raames pakutav soodushind kehtib üksnes uutele IQOS ILUMA tubakakuumutusseadmetele ja mitte ühelegi teisele PME tootevalikus olevale seadmele, kinnitab täiendavalt, et hinnaalanduse eesmärk on PME uue IQOS ILUMA tubakakuumutusseadme tarbijatele tutvustamine ja samal ajal müügi edendamine. Liiati on tubakatootega seonduva toote müügiks pakkumisel, müügil või muu tegevuse tulemusena kauba tavapärasest jaemüügihinnast madalama hinnaga saamise võimaldamine sõnaselgelt keelatud TubS § 26 lg 1 punkti 2 kohaselt.
- 5.18.4 **Seetõttu on ka TOOTEVAHETUSPROGRAMM TubS § 26 lg 1 p-des 2 ja 4 kirjeldatud müügiendenduse keeluga vastuolus.**
- 5.18.5 TubS § 26 lg 2 kohaselt ei kohaldata müügiendenduse keeldu järgneval kahel juhul:
- 1) tubakatoote või tubakatootega seonduva toote või sellega seotud informatsiooni edastamisele toote käitlejatele suunatud erialases väljaandes või toote tutvustamisele käitlejatele suunatud erialasel messil või näitusel või muul sellisel üritusel;
 - 2) tubakatoote või tubakatootega seonduva toote kaubandusega seotud mis tahes kommunikatsioonile või tegevusele, mis toimub vaid käitlejate vahel.

⁹ Kättesaadav veebis: <https://ee.iqos.com/et/teenused/iqos-vahetusprogramm> (03.05.2024).

PME vaidlusalused programmid ei lähe kummagi eeltoodud erandi alla, järelikult on tegu müügiesenduse keelu rikkumisega.

5.18.6 Kõigi kolme vaidlusaluse programmi puhul on PME menetluse vältel korduvalt välja toonud nende seotust IQOS ILUMA kui elektroonikaseadmega, mitte kui tubakatootega seonduva tootega. Vaidlust ei ole selles, et tubakakuumutusseade on oma olemuselt ka elektroonikaseade, kuid kuna seda seadet kasutatakse tubakapulcade kuumutamiseks, on tegu tubakatootega seonduva tootega. Seetõttu laieneb IQOS ILUMA tootele TubS-i kui eriseaduse regulatsioon koos kõikide keeldude ja piirangutega. TubSi esmane eesmärk on tagada inimese tervise kaitse (TubS § 1 lg 1), mistõttu on põhjendatud tubakatoodetele ja nendega seonduvatele toodetele kehtestatud rangemad nõuded. Seetõttu on asjakohatu väita, et IQOS ILUMA tubakakuumutusseadme puhul peaks valikuliselt lähtuma üksnes faktist, et tegu on elektroonikaseadmega.

5.18.7 Kokkuvõtvalt, TTJA hinnangul pakub PME RAHA TAGASI GARANTII, LAENUTUSPROGRAMMI ja TOOTEVAHETUSPROGRAMMI raames tarbijatele hüvesid, mille eesmärgiks on IQOS ILUMA tubakakuumutusseadme müügi edendamine. Seetõttu on TTJA seisukohal, et PME tegevus ei ole kooskõlas TubS §-s 26 lg 1 p-des 2 ja 4 sätestatuga.

5.18.8 Kuna PME ei ole ärakuulamise ega täiendavate selgituste järgselt lõpetanud RAHA TAGASI GARANTII, LAENUTUSPROGRAMMI ja TOOTEVAHETUSPROGRAMMI pakkumist, rikkudes seeläbi TubS § 26 lg 1 punkte 2 ja 4, teeb TTJA PME-le ettekirjutuse.

6 SUNNIRAHA HOIATUS

6.1 Kui ettekirjutuse resolutsiooni punkt 2.1 on jäetud määratud tähtpäevaks (s.o 24.05.2024) täitmata, määrab TTJA Philip Morris Eesti Osahingule KorS § 28 lõike 2 alusel sunniraha 2000 (kaks tuhat) eurot.

6.2 Kui ettekirjutuse resolutsiooni punkt 2.2 on jäetud määratud tähtpäevaks (s.o 24.05.2024) täitmata, määrab TTJA Philip Morris Eesti Osahingule KorS § 28 lõike 2 alusel sunniraha 2000 (kaks tuhat) eurot.

6.3 Kui ettekirjutuse resolutsiooni punkt 2.3 on jäetud määratud tähtpäevaks (s.o 24.05.2024) täitmata, määrab TTJA Philip Morris Eesti Osahingule KorS § 28 lõike 2 alusel sunniraha 2000 (kaks tuhat) eurot.

Sunniraha rakendamisel määrab TTJA sunniraha vabatahtlikuks tasumiseks tähtaja. Sunniraha tähtajaks tasumata jätmise korral pöördub TTJA sunniraha sissenõudmiseks asendustäitmise ja sunnirahaseaduse (ATSS) § 9 lg 1 ja täitemenetluse seadustiku (TMS) § 2 lg 1 p 11 ja § 23 alusel Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja poole. Sellisel juhul lisanduvad määratud sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud seadusest tulenevad täitekulud. Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud.

7 VAIDLUSTAMISVIIDE

Isikul, kes leiab, et ettekirjutusega rikutakse tema õigusi, on õigus esitada HMS § 75 alusel 30 kalendripäeva jooksul arvates vaidlustatava ettekirjutuse teadasaamisest vaie TTJA peadirektorile (Endla 10a, 10122 Tallinn, e-post info@ttja.ee) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras ning HKMS § 46 lõike 1 alusel kaebus Tallinna halduskohtule (Tallinna kohtumaja, Pärnu mnt 7, 15082 Tallinn, e-post talhk.menetlus@kohus.ee) halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Vaide ega kaebuse esitamine ei peata ettekirjutuse täitmist ega sunnivahendi rakendamist, kui TTJA või kohus ei otsusta teisiti.

8 ETTEKIRJUTUSE SAATMINE

Haldusakt saadetakse Philip Morris Eesti Osühingule äriregistrisse kantud elektronposti aadressile Neringa.Grazinyte@pmi.com ning loetakse sellega HMS § 27 lg 2 p 3 alusel kätte toimetatuks.

Ettekirjutuse koostanud ametnik

/digitaalselt allkirjastatud/

Liisa Kolosov
Ettevõtluse osakonna jurist